

Zinaida SMOCHINĂ-ROTARU

Biblioteca "Arboroasa"

Zinaida SMOCHINĂ-ROTARU

*VOIE BUNĂ[~]
LA CEI MICI*

HIBOCA, 1997

CUVÂNT DE ÎNSOȚIRE

Zinaida Smochină-Rotaru (născută la 28 martie 1941 în Costicenii Noua Sulitei), o femeie modestă chivernisitoare, înzestrată cu un neobișnuit talent popular, a debutat târziu, prin 1989, cu versuri pentru copii, grăție înțelegerii și bunăvoiinței pe care i-au arătat-o colaboratorii ziarului "Zorile Bucovinei" din Cernăuți. Încurajată fiind apoi de către intelectualii din cadrul grupării "Arboroasa", a scris în permanentă, cu entuziasm, autoperfecționându-se, iar meditația și finul ei spirit de observație și-au deschis lujerii de gingăsie în poeziile destinate preșcolarilor și elevilor începători.

Din 1992 până în prezent aproape totul ce a scris pentru copii (și ce este inclus în această plachetă!) și-a găsit binevoitoare și gospodărească găzduire în coloanele publicațiilor arborosene "Miorița", "Calendarul Poporului", "De la Nistru până la Tisa", "Codrul Cosminului", "Țara Fagilor" (fiecare număr din aceste publicații 1-a așteptat cu nerăbdare și 1-a răspândit cu tragere de inimă în mediul nouăsulițean).

Nu este ușor în aceste timpuri de criză și când autorii români din regiunea Cernăuți nu-și pot înainta manuscrisele vreunei edituri de stat, să scoți o carte pe cont propriu. Dar

© Zinaida Smochină-Rotaru, versuri
© Dumitru Covalciuc, Cuvânt de însoțire
© Doina Bojescu, copertă

Zinaida Smochină-Rotaru a visat să consacre o carte micilor cititori, care, vorba dumneaei, au și ei un drept incontestabil la voie bună. Si trei factori nu lipsiți de importanță au stat la baza acestei apariții editoriale: prospetimea înmuguririlor poetice și zveltețea încrengăturilor imagistice pe pomul tematic al plachetei; bunătatea și săgălnicia care se revarsă benefic din toate microciclurile pe care se structurează; osârduirea autoarei de a chivernisi pentru un bun, căre, după uscarea cernelei tipografice, devine un bun al copiilor noștri.

Dumitru COVALCIUC,
președintele Cercului cultural
"Arboroasa".

I. RUGĂCIUNI PENTRU COPII

DOAMNE, TE ÎNDURĂ

Ne rugăm la Tine
Să ne ocrotești
Ziua cea de mâine
Să ne-o dăruiesci
Încă mai senină
Și mai luminoasă.
De bucurii plină
Și belșug în casă.
De râu ne ferește,
Ca să putem crește
Harnici și cuminți,
Reazăm la părinți.
Doamne, Te îndură.
Dă-ne-nvățătură
Bună, priințioasă,
Și povăță-aleasă;
Dă-ne măngâiere
Și ne miluiește,
Ca din a Ta vrere
Mari să putem crește.

DOAMNE, TU EŞTI TATĂL MEU

Doamne, Tu ești Tatăl meu,
Numele tău-i Dumnezeu;
Peste tot mă însوtești
Și de tele mă păzești.
Doamne, cine-i cu credință
Are vrere și putință
Ca să trăiască cu Domnul
Precum raiul și cu pomul.
Domnul meu, o, Domnul meu,
Tu nădejde-mi dai mereu.
Scumpule Mântuitor,
Tu îmi ești de ajutor.

DOMNULUI SĂ-I MULTUMIM

Domnului să-i mulțumim
Pentru pâine, pentru sare,
Pentru viața ce-o trăim,
Pentru-a noastră luminare.
Ocrotește-ne pre noi
Și de dușmani ne ferește.

Ne mai scapă de nevoi,
Ca-n pace să putem crește.
Te rugăm, Doamne, fierbinte,
Te rugăm neîncetat.
Luminează-a noastră minte.
Dă-ne teama de păcat.

II. DIN NĂZBÂTIILE MOTĂNEILOR ȘI ALE PISICUTELOR

MOTANUL

Motanul dormea la soare,
Cățelușu-n spate-i sare,
Căci vroia mult să se joace.
Chiar aşa cum lui îi place.
Vai, sărmanul motanel,
Speriat ca vai de el,
Înfoiae coada în vânt,
Vâră ghearele-n pământ,
Speriat aşa de tot,
Scuipă cătelul pe bot.

LA PÂNDĂ

- Hai la școală, măi pisic,
- Nu mă duc, nu știu nimic:
Nici să scriu, nici să cîtesc,
Numai șoricei pândesc.

CINE-I HOȚUL?

Unde-a dispărut smântâna? -
Se întreabă gospodina.
- Mi se pare că motanul
A tot miroosit borcanul...
Da, hoțul chiar el era,
Căci mustațile-și lingea.

NU MAI PRINDE ȘORICEI

Vai, ce leneșă-i pisica,
Doarme totă ziulica.
Când se scoală

Și se spală
Cată smântânici-n oală:
Nu mai prinde șoricei,
Căci se teme-acum de ei.

ȘMECHERUL

Șmecherul de motanel
A furat carne de miel.
- Motanel, unde-i cărnita? -
El își scutură blânița.

PISICUȚA MUNCITOARE

Pisicuța, sfăr, sfăr, sfăr,
Toarce nopti și zile-n sir
Ca să facă papucei
Pentru bravii motânci,
Mânușele călduroase
Pentru iernile geroase.

TOARCE PISICUȚA, TOARCE...

Pisicuța toarce, toarce,
Ghemușoare nu prea face,
Nici tu pânză, nici tu țol,
Doarme pe pământul gol.

PISICUȚA CEA BLAJINĂ

Pare-pare că-i blajină,
Gându-i fugă la smântână:
Se întinde-neetișor,
Bagă capul în ulcior.
Gospodina - poc! cu bățul,
Îi strică pe loc ospățul!

MIAUNICI

Motanelul Miaunici
N-are-astămpăr pe prichici:
Ba adoarme, ba se scoală,
Ba-i sticlesc ochii la oală.
Fripturica poftă-i face.
Înfruptându-se, ar toarce.
A sărit de pe cupitor
La ulciorul cu grosior.
Când să-și bage botișorul,
Hop! s-a prăvălit ulciorul.
Miaunici, cam speriat,
S-a ascuns colea sub pat.
Ar tot îndrăzni să iasă,
Dar stăpâna e în casă.

PAZNICĂ LA ȘORICEI

Și-a luat șubă mițoasă
Pentru iarna cea geroasă,
Că-i place să fie ei
Paznică la șoricei.

UN SECRET

Un secret acum v-oi spune:
Pisicuța are nume,
Chiar și motâneii ei
Nume au de mititei.
La mâncare, ca să-i strângă,
Pisica pe nume-i strigă.

MOTANUL NĂZBÂTIOS

Noi avem un motânel,
Tot năzbâtii face el:
Jucându-se pe sub pat,
Capu-n cizmă și-a băgat.
Neputând nicicum să iasă,
Porni cu cizma prin casă.

ȘIREATA

Pisicuța cea șireată
Tot pândeau lângă poiată.
- Pisicuță, ce-ai zărit?-
Însă ea n-a auzit,
Că stătea mereu la pândă,
Zdraveni șoricei să prindă.

III. ISPRĂVILE LUI AZORICĂ ȘI-ALE LUI MISULICĂ

ÎNTREBĂRI FĂRĂ RĂSPUNS

Cuțul Iau
Și cu Miau-Miau
Au pornit în sus, pe șleau,
S-ajungă la primărie,
Având întrebări o mie:
De ce nu primesc taloane?
De ce nu primesc cupoane?
De ce nimeni nu-i stimează,
Pe când dânsii tot lucrează?!

NECAZUL

Cățelușul Grivei azi
Are un mare necaz:
Cu motanul s-a certat
Și pe nas l-a zgâriat.
Apoi cloșca a sărit
Și de frunte l-a ciupit,-
Și i-a făcut un cucui:
Vai și-amar de capul lui!

AZORICĂ

Pe cățelul Azorică
Îl mușcase o furnică,
Iau o mușcă de prin iarba
I-a-nțepat eu acu-n barbă.
Vai, sărmănuțul cățel,
Când a crește mare el?!

DOI CĂȚEI

Doi cătei cu balnă creață
Hămăiesc de dimineață
Pentru o nimică toată,
Cum un os la doi să-impartă.

CĂȚELUL MEU

Pe Grivei, cățelul meu,
Îl tot dojenesc mereu,
Ca nu cumva mai la vară
Să scoată limba afară.
Supărat el îmi răspunde,

Că s-o țină n-are unde:
Dacă razele-s fierbinți,
Nu începe după dinți.

MARTINEL

Ursulică Martinel
Tare-i mofturos,
Fiindcă nu mai vrea defel
Să meargă pe jos.
Vrea să aibă-o bicicletă
Ori un cărucior,
Că pe jos dacă-ar umbla,
Picioarele îl dor.

SUPĂRĂCIOSUL

Trece ursul pe cărare,
Supărat, nevoie mare,
Că se duse la prisacă,
Miere să guște oleacă.
Iar acolo, ce păcat! -
O albină l-a-nțepat.

MIȘULICĂ

Ursulică Mișulică,
Dacă ieșe pe arenă,
Tricicleta o conduce
Fară de nici o problemă.
Mișulică-i dresat bine:
Uneori poate să joace,
Mai cântă la mandolină,
Figuri complicate face.
Când i-i lene, greu se mișcă
și dresorul îl cam pișcă.
Nu-l imbuñă cu nimica,
Până nu-i dă bombonica.

URSULEȚII

Știi că bieții ursuleții
În bârlog iernează
și până se topesc nămeții
Zmeură visează?
Visează însă și miere,
Sugând laba de placere.

DORINȚA URSULUI

Strigă ursul: mor! mor! mor!,
De miere mi-i tare dor!
Unde oare să-o găsească,
Limba ca să-mi îndulcesc?
La prisacă nu mă duc,
Să nu dau de vreun bucluc.
Albinele când mă văd,
Drept la mine se repăd.
Nu sunt mari, da-s foarte rele:
De te-nțeapă, vai de piele!

MORMĂILĂ

Ursule, cu trei cojoace,
Știu că mierea tare-ți place!
Toată ziua mormăiești,
Dacă miere nu găsești.

IV. PE ÎNDELETE DESPRE HARNICE INSECTE

ALBINUȚA

- Cine tie și-a dat viață?
Cine oare te răsfăță?
Cine tă-a dat aripi oare,
Ca să zbori din floare-n floare?
- Eu vă spun, cum v-am mai spus:
Tot mi-a dat Tatăl de Sus.
Tatăl meu e și al tău
și îl cheamă Dumnezeu.

HĂRNICUȚA

Pe undă trece albinuța,
Crește mărul cu fuguța,
Vișina ieșe din floare
și circasă-i gata mare!
Albinuța, hărnicuța,
Dalbe flori o tot dau huța.
- Albinuță muncitoare,
Aripi oara nu te doare?
Că întruna zbori și zbori,
Adunând nectar din flori!

CÂT UN FIR DE MAC

O furnică mică
Cât un fir de mac,
Trage după sine
Un miez de colac...

FURNICUȚA

Furnicuța, hârnicuță
Și gospodinuță
Toată ziua-i cu fuguță:
Grâușor a adunat,
Să aibă pentru iernat.
Are boabe și e bine,
N-a cerși pe la vecine.

STRÂNGĂTOAREA

Furnica, gătită tare,
S-a pornit la șezătoare.
Tot mergând cu pas zglobiu,
A găsit un bob de grâu.
Și-a făcut cale întoarsă,
Bobul ca să-l ducă-acasă.

BUBURUZA

Buburuza-imprestrițată
Parcă e motorizată,
Tot zboară și se rotește,
Mă mir cum nu ostenește.

BUBURUZA SE DĂ HUȚA

În pădure, -n poieniță,
Urcă-n sus pe-o tulpiță
Buburuza mititică,
C-o să cadă, nu i-i frică.
Se clatină tulpinuța -
Buburuza se dă huța.

FLUTURAŞUL

De cu zori și până-n seară
Fluturașul zboară, zboară.
Iată, și-a întins pe-o floare
Obositele-aripoare.
Ori i-i lene ca să zboare,
Ori se-ncălzește la soare!

PARCA-I CARTE CU DESENE

Pe o floare fluturașul
Aripiorele și-a ntins.
Mi s-a părut că o carte
Cu desene s-a deschis.
Îl întreb încetisor:
-Cine-așa te-a zugrăvit?
Însă el o ia în zbor...
Ce păcat că s-a grăbit!

MUZICANTUL

Într-o zi chitara mea
Prinse singură-a cânta.
Eu mă uit la ea în cui-
Muzicantul nu-i și nu-i.
Muzicant cine era?
Musculița ce zbura
Și care aşa, din zbor,
Strunele-atingea ușor.

CĂRĂBUŞUL

Iată-iată-un cărăbuș,
Cum își ia în rouă-un duș.
Iată-l și urcând pe-o floare,
Să se usuce la soare.

BONDARII

Iată-iată doi bondari,
Îmbrăcați ca-n zile mari:
În bundițe și-n itari
Și cu ciubotile noi,
Cântă parcă din cimpoi
Pe o floare de trifoi.

LICURICIUL

- Licurici, măi licurici,
Chiar și-aseară-ai fost pe-aici.
De cum ziua s-a făcut,
Tu pe unde-i dispărut?
- Sunt aici, dar nu mă văd,
Căci ziua lumina-mi pierd.
Seara o să luminez,
Și atunci o să mă vezi.

ȚÂNTĂRILĂ

Țânțărilă, Tânțărilă,
Cu nasul cât o prăjină,
Nu știu ce te-a apucat,
De aşa m-ai înțepat?

GREIERAŞUL

Nu știu cum un greieraș
A ajuns până-n oraș,
Dar n-avea nici un imăș,
Să cânte din fluieraș.

GREIERAŞUL MUZICANT

Astă vară, într-o seară,
Mi-a cântat un greieraș
Și pe strune de vioară,
Și duios din fluieraș.
Mi-a cântat ca un artist
Și, ieșind în drumul mare,
A pornit atât de trist
Cu vioara în spinare,
Încât ciucurii de stele,
Lăcrămând pe boltă, hăt,
Picurat-au în mărgele
Roua în iarba din pomănt.

GÂNDACUL

Negru-negru ca de smoală,
Tot se pregătea de școală,
Dar o ploaie a turnat,
La picioare l-a udat.
Nici n-are cum se mai duce-
Trebue să se usuce.

V. TĂRĂBOI ÎN CURTE LA NOI

RATĂ

S-a pornit răta la piață
După boabe și verdeață.
lat-o colo într-o clipă
Cu coșul sub o aripă.
Multe bunuri mai erau
Și de toate-i trebuiau,
Dar banul nu-i ajungea,
Căci pensie nu primea.

RĂTUȘCA

O rătușcă mică
Cât un ghemotoc,
S-a luat la ceartă
C-un vecin boboc.

CUCOȘUL

Cucoșelul, mândru tare,
Tot umbla să se însoare.
Găinele au aflat,
Supărate au strigat:
-Măi cucoș fără rușine,
Nu-s găini pe lângă tine,
Ce cauți pe la vecine?
Când ți-om face noi o clacă,
De-nsurat are să-ți treacă!

CLOȘCA

Cloșca puișorii-și strigă:
- Am un boț de mămăligă!
Tot îi strigă și-i adună:
- Mămăliga-i tare bună!

CE MAI BUCURIE

Ce mai bucurie
Cucoșelul are, -
Cloșca i-a scos astăzi
Puii la plimbare.
- Cu-cu-ri-gu! - mi pare bine,
Mai toți seamănă cu mine!

CUCOŞUL STĂRUITOR

Un cucoş stăruitor
 S-a pornit la croitor,
 Pantaloni să-şi coase
 Pentru ierni geroase.
 Şi, fiind nerăbdător,
 A strigat la croitor:
 - Coase-mi, vine frigul
 Şi-mi îngheată cucurigul!

CUCOŞELUL MÂNDRU

Sus, pe gărdut, cucoşelul
 O tot face pe boierul:
 Aşa tare-ti umflă pieptul,
 Parcă-ar spune alfabetul.

CÂNTĂ ŞI ÎN MIEZ DE NOAPTE

Chiar în miez de noapte,
 Din aripi cucoşul bate ·
 Şi tot cântă: Cu-cu-ri-gu!,
 Cred că l-a răzbătul frigul.
 Dacă se mai veseleşte,
 Poate că se încâlzeşte.

ORCHESTRA VESELĂ

Păsările din ogrădă
 Au orchestră de estradă:
 Curcanul, cu pieptu-umflat,
 Bate toba neîncetat;
 Gânsacul suflă-n trombon,
 Gâsca are-acordeon;
 O moțată de găină
 Cântă chiar la mandolină.
 Bre, şi rața cântăreață
 S-a făcut azi dimineață,
 Tot îi zice: "mac-mac-mac,
 Bine-i să te scalzi în lac."

AJUTOR!

- Ajutor! Ajutor! -
 Strigă păsările-n cor -
 Arde casa lui Trezor,
 Cărați apă din izvor!
 Iar cucoşul: - Cu-cu-ri-gu!
 Ajungeţi de sus cărligul,
 Aduceţi iute găleata,

De-acum arde şi poiata!

Toţi aleargă, ii dau zor,
 Să-l ajute pe Trezor.

Pisica
 Cară apă cu ulcica,
 Bobocul -
 Cu ciocul,
 Puişorul-
 Cu ulciorul,
 Vrăbiuţa -
 Cu cănuţă.

Iată, iată, focul scade,
 Casa lui Trezor nu arde.
 Prietenii nu te lasă
 Ca să rămăi fără casă.

PUIUL

Sub o floricea de mac
 S-a ascuns un pui buimac.
 Ieri şi azi l-am căutat
 Şi de el încă n-am dat.
 Un gând negru m-a muncit:
 Pisica l-o fi găsit.

PUIŞORII

Cloşca noastră scoate pui
 Târcătei şi mai gălbui.
 Sunt atât de mititei...
 Când vor creşte măricei?

LA SFAT

Cloşca puii-a adunat,
 Să le mai deie un sfat,
 Cum să fugă, să nu-i prindă,
 Pisica când stă la pândă.

RĂTĂCITUL

În ogrădă, sub gutui,
 Mi s-a rătăcit un pui.
 - Şi de ce tipi aşa tare?
 - M-a găsi mămica oare
 În ograda asta mare?

FRAȚIORUL

E atât de mititel,
Cu găoacea după el,
Puiul din ou a ieșit
Și, fuga după ciupit.
Cloșca îl strigă voioasă:
- Puișor, vino acasă!
Co-co-co, mai repejor,
Că mai ai un frățior!

BOBOCEII

Boboceii din ogradă
S-au luat cu toți la sfadă.
Și Tărcuș a alergat,
Și motanul cel vărgat,
Și godacul din poiata, -
Mărtor că la judecată.
Iar curcanul, înfoiatul,
Umbla în jur, ca soldatul,
Înfoindu-și mereu coada,
Vrea s-opreasă pe loc sfada.

OSPAȚUL

Vai ce masă mare
În ogradă s-a întins.
Păsări mici, mai răsărite
La ospăt toate s-au strâns.
El, cucoșu, -a întins masa
Și e mândru tare,
Prăvălind fără să vrea
Grâul din căldare.

LA BĂTĂLIE

Un gânsac cu bărbie
A încins o bătălie,
Pomită din joacă
Chiar pe toloacă.
Unele moțate
Sunt foarte speriate.
Curcanii, înfoiații,
Stau în rând ca soldații
Lângă găinușele
Ce le tremură gușele.
Vin ca la război
Și rață, și rățoi
Cu "Mac-mac-mac,

La atac!"
Cucoșii, milităroșii,
Bat din pintenii roșii,
Apoi se dau deoparte-
Tin neutralitate.
Înfumuratul de gânsac
Respinge primul atac.

ÎNFUMURAȚII

Doi cucoși înfumurați
Se bat parcă n-ar fi frați.
Găina vrea să-i despartă,
Însă ei o iau la ceartă.

MIREASA

Rața se mărită,
La masă vrea pită
Cu mac, cu mac,
Mirelui pe plac.

O RATĂ LA PIATĂ

Zice rața: - Mac-mac-mac!
Haine bune tare-mi plac.
Mâine chiar de dimineață
M-oï porni și eu la piață.
Haine noi voi cumpăra
La toată familia mea:
Şorțulete cu dantele
Pentru rătuștele mele,
Iară domnului rățoi
Un fular și cizme noi.

RĂTUȘCA

Merge rața legănată,
Dar se scaldă îmbrăcată.
După ce se mai scufundă,
Iese cu hăinuța udă.
Nu vrea-acasă să se ducă
Până haina nu-și usucă.
Rața dacă apă n-are,
Nu se-ăsează la mâncare,
Ea bobul îl ține-n cioc
Și tot nu-și găsește loc.

CEARTA

Venind rața la scăldat,
C-o broscuță s-a certat,
Că broscuța, oac-oac-oac,
N-o lăsa să intre-n lac,
Că vine-odată cu zorii
Și-i înghite peștișorii.
Strigă broscuța: oac-oac,
Este-o regulă pe lac!

LA PLIMBARE

Lipa, lipa, pe cărare,
Iese rața la plimbare:
Pe rătuște le-a luat,
Să le ducă la scăldat,
Să le facă curățele,
Ca să fie frumușele.

GÂSCA

La dugheană a plecat,
Ciorăpei și-a cumpărat,
Că dimineața-i răcoare
Și îngheță la picioare.

SOMNOROASA

Ca să-i fie mai ușor,
Câșca stă într-un picior.
Capu-și bagă sub aripă
Și adoarme într-o clipă.

GĂLĂGIA

Cine a văzut vreodată
Toată ziua să se bată
Un cucoș cu o moțată?
Și de ce mereu se ceartă?
Ce nu pot ca să împartă?
Ce nu-impart ei, nu se știe,
Dar fac multă gălăgie.

VI. ÎN LUMEA ZBURĂTOARELOR

COCORUL

Colo-n vale la izvor
Stă de pază un cocor,
Moțaind într-un picior.
Timpul mesei a sosit
Și-ar fi tocmai potrivit.
Să gândească la prânzit.
O broșcuță de-ar găsi,
Foamea și-ar mai potoli.

VRĂBIUȚA

Într-un pom, pe o crenguță.
Ciripește-o vrăbiuță:
- Cip-cirip! Cip-cirip!
Puțintică sunt la chip.
Sunt o biată păsărică,
Urmărită de pisică.

PUIUL

Din cuib a căzut un pui,
Vai și-amar de soarta lui!
La cuibuț vroia să zboare
Cu micile-i aripiocare.
El pe loc se tot zbătea,
Dar să zboare nu putea.
Era foarte mititel,
Nu putea zbura defel.
Ionel l-a ajutat
Și-n cuibușor l-a urcat.

CIOCÂRLIA

În poiana înverzită
Ciocârlia frumos cântă.
Puișorii ea își scoală,
Să nu-ntârzie la scoală.

HORĂ ÎN POIANĂ

În poiană, în zăvoi,
Se juca hora în toi,
Era hora horelor,
Hora păsărelelor.
Dansau ciocârlii, scăiești,
Vrăbiuțe și sticlești.

Pițigoi și rândunici.
alte vietăți mai mici.
Cântau veseli greierașii.
Băteau doba iepurașii.
Mierla din fluier zicca-
Marc horă mai era!

PĂSĂRICA

- Păsărică somnoroasă,
Unde stai, că tu n-ai casă?
- Casa mea este crenguța
și frunzița mi-i măsuța.

HULUBUL

Măi hulub, măi hulubaș,
Fă-mi-te acum poștaș,
Ca să-mi duci mica scrisoare
La Lenuța cea din vale.

RÂNDUNICA

- Rândunică, rândunea,
care este țara ta?
De-arămește frunza-n lunci,
Tu ne lepezi și te duci.
Când e primăvara-n toi,
Iarăși te întorci la noi.
- Tara-mi este și-o iubesc,
Unde puișorii-mi cresc.

CIOCĂNITOAREA

Cioc-cioc-cioc! într-un stejar,
Despuiat de scoarță,
Când mai des și când mai rar,
Când înceț sau tare,
Bate Morse o isteață
De ciocănitoare.
Cui transmite știri departe
Și de unde știe,
Fără școală, fără carte,
Radiotelegrafie?

DIALOG

În ogradă, pe măsuță,
S-a lăsat o vrăbiuță:
- Pisico, vezi-ți de drum,
Că eu doar mesesc acum.

Vreau și eu să ciugulesc,
Foamea să mi-o potolesc.
- Astăzi nu te bag în boale.
C-am de smântânit trei oale.

CĂLĂTOAREA

Rândunica a plecat
Cuibușorul și-a lăsat.
De-atâta l-a părăsit,
Fiindcă toamna a sosit.
Luându-și și puișorii,
A zburat de-a lungul mării,
În țara cea călduroasă,-
Primăvara vine-acasă!

DEZAMĂGIRE

Rândunica a sosit,
Cuibul nu și l-a găsit.
Cine oare să fi-ajuns
Până la cuib, atât de sus?
Doar motanul cel vârgat
Până-acolo s-a urcat.
Ce motan nerușinat!
Cuibușorul l-a stricat.

VII. DESPRE IEPURAŞI, ARICIŞI ALTE ANIMALE MAI MARI ŞI MAI MICI

TUCHILUŞ

Iepuraşul Tuchiluş
Doarme dus într-un cucluş.
Cu placere el viscează,
Cum roade şi roade varză.

IEPURAŞUL CEL ISTET

Într-o noapte-ntunecoasă
Iepuraşul cel istet
A intrat într-o livadă,
Copăcei ca să mai roadă.
Nu ştiu cum s-a întâmplat,
Că sărmmanul urecheat
A căzut într-o căpcană
Şi-a plătit cu a sa blană.

IEPURAŞII LA ȘCOALĂ

Şi pe frig, şi pe viscoală
Umblă iepurii la școală.
Stau în barică în perechi,
Scru pe frunze de curechi.
Şi de-atâta-nvăţatură,
Rod creionale în gură.

RUGĂ

Vânătorule, măi frate,
Ce ne-mpuştii pe ne-ntrebate,
Noi nu-ţi facem nici un rău:
Nu te temi de Dumnezeu?

IEPURAŞUL LA ORAŞ

Drăgălaşul iepuras
Avea treabă la oraş.
S-a pomit din zori la piţă
Ca să-şi cumpere verdeaţă,
Trei căpătini de curechi,
Pantalonii două perechi
Şi palton imaculat
Să aibă pentru iernat.
Făcându-şi din goană planul,

I-a oprit miliţianul:

- Iepurilă, stai pe loc,
Că scot arma şi trag foc!
Iepurilă speriat:

- Domnule, ce s-a-ntâmplat?!

- Mai ai glas de întrebat?

Regula ai încălcat!

Fuga ta este pricina:

Vezi, ai întrecut maşina?!

Ori amendă îmi plăteşti!

Ori în supă te trezeşti!

Iepuraşul ca smintit,

În pădure a fugit.

Între tufe-a răsuflat,

Bucuros că a scăpat.

O fi fuga ruşinoasă,

Dar e tare sănătoasă.

DUPĂ OBICEIU VECHI

Iepuraşul urecheat
În grădină a intrat,
După obiceiul vechi,
Să mai roadă la curechi.
Şi la morcovii să mai roadă,
Dacă nimeni n-o să-l vadă.

ARICIUL CROITOR

- Fă-mi, bădie,
Pălărie
Doar din puf de păpădie,
L-a rugat o ciocârlie
Pe ariciul cel ţepos,
Croitor lăudăros.

Dar ariciul ce să zică?-

- Soro, soro mititică,
Ti-aş coase pălărioară,
Dar e cam năduf afară.

A venit o prepeliţă:

- Fă-mi, bădiţă,
O rochiţă
Din nalbă şi romaniţă...

Şi ariciul a oftat:

- Of, of, of, sunt ocupat.
Cos bluziţe cu dantele
Pentru două rândunele
Şi mintean,
Cu găitean,

Pentru domnul ciocârlan.
Iepurașul săritor -
Tup-tup-tup! la croitor:
- Bre, jupâne,
Până mâine
Fă-mi curele
Din scrijele
De curechi sau conopidă,
Ogarul să nu mă prindă.
Zice-ariciul gânditor:
- Ti-aș coase, dar nu am spor,
Fiindcă rața
Şugubeata,
Cum se face dimineața
Îmi tot încâlcește ața.
O desfac, cum o desfac,
Dar n-o pot băga în ac.

HOTUL

Din pom mere au căzut.
Unde oare-au dispărut?
Cine oare le-a luat
Și nici urmă n-a lăsat?
Numai hoțul cel țepoș
A strâns merele de jos
Și pe ghimpii din spinare
Le-a dus în ascunzătoare.

ARICII LA JOACĂ

Doi arici pe o tolocă
Au pornit o mare joacă.
S-au jucat de-a baba oarba
Și-au încâlcit toată iarba.

VEVERITA

Cât de gospodină este veverița,
Că se învelește, seara, cu codița,
Iar în loc de moale perinuță,
Ea sub cap își pune o lăbuță.

IEDUȚUL

Un ieduț neastămpărat
Pe şopron s-a cărărat.
Mama capră, speriată,
Prinde-al dojeni îndată:
- Dragul mamei, nu-i frumos,

Chiar acumă dă-te jos!
Eu de câte ori ţi-am spus
Să nu te cățări pe sus?
De n-ascultă, tu poți cădea,
Te-i lovi și te-a durea.

NECAZUL

Sărmănică pisicuță
A rămas de tot desculță.
S-au rupt pantofașii ei,
Sărind după șoricei.
Azi și-ar cumpăra ghetuțe,
Dar nu are părăluțe.

SORICELUL

Într-o zi un șoricel,
Mititel cât un cerclu,
Miroșindu-i a slănină,
A ieșit din vizuină.
Ne ascultând-o pe mămica,
A dat ochii cu pisica.

VULPEA

S-a pornit vulpea cea hoață
Într-o zi și ea la piață,
Să vadă cât costă-o rață.
Să întrebe ea uita
Blana ei cât ar costa.

BROTACUL ȘI CIOROIUL

Un brotac colea-n zăvoi
Se certă cu un cioroi,
Că cioroiul l-a numit
Nu oacheș, dară boldit.
Iar brotacul - oac-oac-oac!,
A strigat, sărind în lac:
- De ești mândru că ai frac,
Eu cu tine nu mă/mpac!

BROSCUȚA

O broscuță, oac-oac-oac,
A sărit pe mal din lac
- Și se-ntrăbă: - Ce să fac?
Stau pe mal sau sar în lac?

CONCERT DUPĂ PLOAIE

După ploaie, într-o baltă,
Broșuțele s-au adunat.
Și-așa toate, laolaltă,
O orchestră au format.
Cu oac-oac! au tot cântat,
Până balta a secat.

BROASCA ȚESTOASĂ

Broasca cea țestoasă, frate,
De-are treabă în pădure,
Casa tot și-o ia în spate,
Cineva să nu i-o fure.

BĂLTATA

Vaca noastră cea băltată
Paște iarba rourată.
Îi dăm apă din fântână,
Ne dă brânză și smântână.

PURCELUL

Un purcel cu botul scurt
Toată ziua a gemut.
Este tare amărât,
Că i-au pus verigă-n rât.
Stăpânul s-a supărat
Că-n poiată a râmat.

MURGUL

Murgul paște pe imaș,
Vine fuga Dumitraș
Și sprințar se saltă-n șa,
Și pornește spre șosea.
Murgul merge tropa trop,
El dă pinteni, ca-n galop
S-ajungă la buna-n vale,
Să-l vadă cât e de mare.

MELCUL

A ieșit melcul la soare
Cu căsuța în spinare.
- Melcule, cam greu îți vine
Să porți căsuța cu tine.
- Ba nu-mi este deloc greu,
Că mă mut unde vreau eu.

VIII. HAI, COPII, SĂ ADMIRĂM NATURA!

SOARELE

S-a sculat și soarele
Disdedimineață.
În oglinda apei
S-a spălat pe față.
S-a urcat pe cer
Ca un meșter-saur,
Să ne dăruiască
Razele-i de aur.

ÎN POIANĂ

În poiană, după ploaie,
Soarele de-a incălziț,
Ciupercuțele din iarba
Chiar pe dată s-au ișit.
Păsările din copaci
Vesele cântau.
Iepurașii săltăreți
Le aplaudau.

FLORICICA

Floricică zâmbitoare,
Tatăl tău e sfântul soare:
Spre el urci frunzițele
Ca pruncul mânuștele.

POMUL

Pomule cu multe mere,
De la tine cu ași cere
Mâmiș cel mai rumenel,
Căci sunt tare mititel.

PLOAIA

Din nouă și roaie
Se revarsă ploaie.
Ca din cofă toarnă,
Apele se-ntoarnă.
Stropii tot danseză
Și lacuri formează.

Ionel, pândind la geam,
Zice: - Ciuboțele n-am.
De așă avea ciuboțele,
Lacu-ași măsura cu ele.

LIVADA

S-a trezit livada-n zori
Într-o mantie de flori.
Cine i-a cusut-o oare
Cu scăpări de rouă-n soare?
Meșteriță-i primăvara,
Ea-n strai nou îmracă țara.

CRÂNGUL

Crângule, când înverzești,
Cu drag oaspetii primești.
Păsările au sosit,
Tu parcă-ai întinerit.

DIMINEATA

Când se face dimineața,
Soarele își spală față¹
Cu lumina zorilor
Și cu roua florilor.

PRIMĂVARA

Primăvară azurie,
Cât te-am aşteptat!
Spune-mi, dragă surioară,
Unde a-i iernat?
Noi cu brațele deschise
Te primim cu drag:
Ne aduci pe aripi soare
Și lumină-n prag.
Spală-ne cu stropi de rouă,
Pe cei mari și mititei,
Și ne-imbată cu aroma
De albi ghocei.

MĂRTIŞORUL

Azi v-am adus în dar
Un frumos mărtışor
Cu scăpări de mărgăritar
Din culoarea zorilor,
Tesut cu raze de lumină
Din a tării grădină,
Cu căldură de soare
Și murmur de izvoare.

PRIMĂVARA A SOSIT

Primăvara a sosit
Au pornit izvoarele,
Vâile au înverzit,
Încălzește soarele.
Vântul leagănă copacii,
Valuri unduiesc pe lac,
Ploaia-și ceme încet stropii,
Pomii mugurii-și desfac.
Într-un crâng de lângă vii
Greierii-și cată vioara,
În jur - zâmbet de copii,-
A sosit, deci, primăvara.

VINO, VARĂ

Vino, vino, dulce vară,
Să ies în câmp înspre seară,
Să urc dealu-ncetișor
Și în vale să cobor.
Să mă uit, cum vin la ape
Oile, să se adape,
Și ciobanii-n urma lor,
Cântând din fluier cu dor.
M-oi aşeza obosită
Jos, la umbră de răchită,
Vântul față să-mi diezmerde
Cu miros de iarbă verde...

CIUPERCUȚA

Ploaia nicicând n-o răzbate,
Că ține umbrela-n spate.
Dacă stă într-un picior,
Ploaia trece mai ușor
Ciupercuța vineție
A cam dat în fudulie.
Poartă-n ciuda tuturor
Pălărie pe-un picior.

IULIE

Iulie, lună de vară
Cu gust de cireașă-amară,
Cu miros de floricele
Și-aromă de căpsunele,
Treci prin orz și treci prin grâu,
Cu spicale până la brâu,
Zămisind miros de pâine
Pentru azi și pentru mâine.

BOB DE GRÂU

Bob de grâu, bob de grâu,
Despre tine am să scriu,-

Despre spicul tău frumos,
Despre lanul tău mănos,
Cum din brazdă-ai răsărit,
Soarele cum te-a-nălțit,
Până la brâu cum s-a-nălțat
Spicul tău cu bob mășcat.

SFÂRȘIT DE VARĂ

Supărat e greierașul
Că i s-a uscat imășul.
Nu mai cântă cu vioara,-
S-a sfârșit, iată, și vară.

SFÂRȘIT DE TOAMNĂ

Suflă vântul mânios,
Frunzele se-aștern pe jos.
Unda apei se-ncrețește.
Dinspre munte nouii
Se împung cabourii.
Vântul prin coclauri gême.
O să ningă-ăsa devreme?

PRESIMȚIRI DE IARNĂ

La o margine de crâng
Păsărelele se strâng.
Dacă nu mai ciripesc,
Atunci ochii-și rătăcesc
Spre meleagu-nădejdeat
Al lui Crivăț împărat.

IARNA

Peste văi, peste coline
Iarna de departe vine
În cojoace albe, moi,
Să le scuture la noi.
- Nu fă, iarnă, prea geroasă,
Că îngheț, sezând în casă.

MOŞ CRĂCIUN

Vino, vino, moș Crăciun,
Hai să ne-ntălnim,
Căci la anul cine știe
Unde o să fim.
Dă-ne, dă-ne, moș Ctăciun,
Multe jucării.
Moșulică, dă-ne-acum,
Cât suntem copii.

PRIMENIRE

Dinspre săile seninice
Anul Nou iarăși ne vine
Hai, ca să îngenunchem
Dominului ca să-i cerem
Să ne deje sănătate
Și-n suslete bunătate;
Să ne deje bucurie
Și cu noi în veci să fie.
Iată-L de sus cum zâmbește
Domnul, care ne iubește.

BRADUL

A sosit iama geroasă.
Și-am luat bradul în casă.
La masă l-am aşezat,
Jucărui i-am atârnat.
Când bradul s-a legănat,
Jucările-or sună.
Dinga-da! Dinga-da!

FULG DÉ NEA

Fulg de nea, fulg de nea,
Ce te-ai supărat așa?
Eu să te-ncălzesc am vrut,
Dară tu ai dispărut.

DALBĂ IARNĂ

Albă iarnă, dalbă iarnă.
Cerul prinde iar să cearnă
Tot steluțe argintii
Peste sate și câmpii.
Cerul presărat cu stele,
Gerul le pune perdele.
Iar luna ca o crăiasă.
Raze de lumină varsă.

IARNA A VENIT LA NOI

Norii-nspire pământ se lasă
Și cad fulgi de mătasă,
Prin văzduh dansează moi,-
Iarna a venit la noi.
Hai, copii, cu toți fuguța,
Să ne dăm cu săniuța,
Să zburăm în vale, hăt.
De pe munții de omăt.

SĂNIUȚA

Săniuța plângă
Cu lacrimi amare.

Iarna-i, dar nu ninge
Și zăpadă n-are...

IX. DE-ALE PICILOR

RĂUTĂCIOSUL

Copilaș răutăcios,
Iar mai stai un pic și jos.
Că se prinde-a în optă,
Vine lupul, te-a păpa.

IONEL

Ionel elev de școală,
Dimineața greu se scoală
Și tot umblă bosumflat,
Și caută neîncetat
Gheata care n-o găsește,
Cartea care îi lipsește.
Le caută până-asudă
Și mai tare se înciudă.
Și de-atâta sclifoseală,
El întârzie la școală.

LENEA

Lenea e mare cucoană,-
N-are tată, n-are mamă.
Ea tovărășește bine
Cu cine de ea se ține.
De cauți de lene bine,
Ea este soră cu tine.
Nu lucrezi ca fiecare,
Stai la altul în spinare.
Cu ea cin' tovărășește
Numai leneș se numește.

ÎNSETATUL

La o margine de sat
Zice-un băiat însetat:
- Fântâniță, eu nu pot
Din tine apă să scot.
Nantă ești, iar eu sunt mic,
Nu ajung până la cărlig.

FRICOSUL

-Am să fug de-acasă,-
Zice Ionel,-
Ce mă tot păzesc?
Doar nu-s mititel.
Și-a ieșit pe poartă,
Iată c-a scăpat.
Mama n-o să-l bată?
Ce viteaz băiat!
Calea-i întreiaie
Un gânsac voinic.
Fuge-Ion acasă,
Vede că-i prea mic.

GHEORGHIȚĂ

- Mai Gheorghiță, und' te duci?
Nu vezi că nu ai papuci?
- Ba, văd, mamă, foarte bine:
I-am pierdut, fugind de-un câine.

PICIUL

Trece pe cărare.
Unde merge oare?
- Încotro, măi pică?
De ce treci pe-aici?
Piciul nu-mi răspunde.
Are treba lui.
Cine știe unde
Merge dumnealui?

NICUȘOR

Zice-ntru-nă Nicușor
Că i-i dor de lăptișor;
Dar de vacă el cam fugă;
Dacă-ar paște-o, l-ar împunge.

IONEL CEL STRENGĂREL

În oglindă Ionel
A prins iute-un bobocel
Și în palmă l-a culcat.
Bobocelul-a suspinat:
- Haï, dă-mi drumul,
Nu mă strâng,-
Mama după mine-a plângé;
Și-or plângé trei surioare,-
Nu mă strângé, că mă doare;
A mai plângé-un frățior,-

Nu mă strânge, c-am să mor.
Ion palma-a desfăcut,
Dar bobocul a tăcut.
Nu spune de-acum că-l doare,
Căci era fără stătare.

COPILUL ÎNDĂRĂTNIC

Un copil într-o grădină
După fluturi alerga.
Îl prindea, și fără milă,
Aripiile le rupea.
Apoi vesel de izbândă
Le zicea: - Dacă puteți,
Mai zburați și-acuma încă,
Fluturașilor drumeți!
Și cu multă bucurie,
Nebunește tot sărea.
Mureau, mureau fluturașii, .
El pe loc altii prindea.
Mai zări și o albina
Ce pe-o floare se lăsa.
Dumnezeu să-l pedepsească,
I-o trimise-n calea sa.
Întinzând mâna, o prinde,
Dar albina l-a-nțepat.
Și, tipând în gura mare,
La mămică-sa-a alergat.
Dânsa bland îl dojenește:
- Să nu mai faci nici un rău
Nimănuî în a ta viață,
Căci te vede Dumnezeu.

NELU

A zis mamă către Nelu:
- Du-te și paște vițelul!
Însă Nelu, ocupat,
De mamă n-a ascultat.
Undița și-a pregătit
Și s-a dus la pescuit.

LENEŞUL

Toți știu că Ghită-i lenos:
Luni la școală el n-a fost,
Martî în bancă el n-a stat,
A fost tare ocupat;
Miercuri oare ce-a făcut?-
Numai mîngea a bătut.

Și nici joi n-a fost la școală,
A zis c-a dat în răceală.
Vineri ce s-a întâmplat?-
S-a dus Ghită la scăldat.
Tocmai sămbătă a văzut
Câte lecții a pierdut!

ELEVUL PAŞA

Ce fel de elev e Pașa,
Că nu-și găsește cămașa?-
Și ciorapii îi tot cată,
Apoi îi lipsește-o gheată.
Una o află sub masă,
Iar cealaltă - după casă.
Chiar și căciula din cui
O tot cată, dar ea nu-i!
Mai mult strigă, decât cată:
- Mamă tu ești vinovată!
Ian gândește și socoate:
Eu să am grija de toate?!

Pașa nici nu prea se spală,
Mai întârzie la școală,
Cărțile le lasă-acasă,
Vezi, profesor n-o să iasă...
Dar colegii lui i-au zis:
- Pașa, tu ne faci de râs;

Ori de carte te apuci,
Ori cu noi bine n-o duci.
S-a lăsat Pașa mustrat
Și-necelul s-a îndreptat.

PICIUL VÂNĂTOR

Dacă-aș fi un pic mai mare,
A-și ieși la vânătoare.
Păduricea îi depare
Și pușcău-i grecă în spate.
În opradă, de-ași putea,
Pe gânsac l-aș împușca,
Căci el de cum se zorește
Întruna mă fugărește.

LA BUNICA

Bunicuța toarce lână,
Fusu-i sfărâie în mână.
Firul ușurel vibrează
Și pe fus se tot aşeză.
Iar în juru-i nepoțelul

O tot roagă pe bunica
 Ca să-i spună o poveste
 Nu prea lungă, una mică.
 Și bunica-i povestește
 Cu-mpărați și cosânzene.
 Nepoțelul atipește
 Cu moș Ene printre gene.

DĂNUȚ

Lui Dănuț mereu îi place
 Cu mingiuca să se joace,
 Să stea la televizor,
 Să repară vreun motor,
 Tot ceva să meșterească,-
 Dar nu-i place să citească.

BUNICUȚA UITUCĂ

Ce-a pățit oare bunica?
 Iată toată zulică
 Ba spre grindă ochii-și naltă,
 Ba se-apleacă pe sub laită,
 Scotocește prin cămară,
 Mâniaosă-i foc și pară!
 Nepoțelul Ionică
 O întrebă pe bunică:
 - Ce tot cați de sus în jos,
 De-ai întors casa pe dos?
 - Vai de mine, nepotele,
 Nu pot scăpa de belele.
 Ce am dres, ce am făcut,
 Ochelarii i-am pierdut.
 - Nu te necăji-n zădar,
 Nu mai căuta-n blidar.
 Ieși acumă până-n tindă,
 Că or lî långă oglindă...
 Iesc ea până-n pridvor,
 Dar se-ntoarce repejor.
 Acum nu se tânguie,
 Nepoțelu-și mângâie.
 Zice: -Doamne, frică-am tras!
 Ochelarii mi-s pe nas...
 Stai ca să mi-i potrivesc
 Și la masă te poftesc,
 Căci fiind cu supărare,
 Am uitat să-ți dau mâncare.

CONȚINUTUL

I. RUGĂNCIOARE PENTRU COPII	5
II. DIN ÎMBOZĂRIE MOTÂNEILOR ȘI AL EPISICUTELOR	6
III. ISPRĂIELE DE AZORICĂ ȘI ALĂTURI MISULICĂ	9
IV. PE ÎNDELEJIRE ȘI SPRE HARNICE INSECTE	11
V. TĂRĂBOL ÎNCUPIT LA NOI	15
VI. ÎN LUMEA ZBURĂTOARELOR	21
VII. DESPRE IEPURĂȘI, ARICIȘI ALTE ANIMALE MAI MARI ȘI MAI MICI	24
VIII. HAI, COPII, SĂ ADMIRĂM NATURA!	29
IX. DE-ALE PICILOR	31

Zinaida Smochină-Rotaru
Voie bună la cei mici

Redactor Nicolae Șapcă
Prezentare Dumitru Covalciuc
Pictor Doina Bojescu

Tipărită la tipografia raională Hliboca, 275500, Hliboca, str. Hlibocii, 5, reg. Cernăuți.

Зінаїда Смокіне-Ротару
На радість дітям
(румунською мовою)

Редактор Ніколає Шапка
Промова Думітру Ковальчука
Художник Дойна Божеску

Формат 60x84 16. Офсетний друк. Умовн. друк. арк. 2,32. Замовлення 1308.
Районна друкарня, 275500, Глибока, Глибоцька, 5.
Надруковано з діапозитів замовника.

